

Sygn. akt V CSK 214/14

POSTANOWIENIE

Dnia 13 listopada 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szulc

w sprawie z powództwa I. S.

przeciwko E. Ś.

o rozwiązanie umowy dożywocia,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 13 listopada 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 4 października 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) przyznaje ze Skarbu Państwa Sądowi Apelacyjnemu w [...] adwokatowi K. K. wynagrodzenie w kwocie 1800,- (jeden tysiąc osiemset) złotych podwyższone o stawkę podatku VAT, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu, udzielonej powódce w postępowaniu kasacyjnym, a w pozostałej części wniosek oddala.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie przez skarżącego istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą stanowiły podstawę wstępnej, merytorycznej oceny skargi kasacyjnej z punktu widzenia kwalifikowanych przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. W wypadku powołania we wniosku przesłanki określonej w punkcie pierwszym tego artykułu należy sformułować zagadnienie prawne oraz przedstawić odrębną, pogłębioną argumentację prawną wskazującą na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi do rozpoznania (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01 OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 23 listopada 2010 r., II CSK 344/10, niepubl.). Powołanie się na tę przesłankę wymaga także przytoczenia argumentów wskazujących na rozbieżne oceny prawne, lub możliwość takich ocen w kontekście przepisów prawnych, w związku z którymi zagadnienie zostało sformułowane. Zagadnienie prawne powinno odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, natomiast nie może mieć charakteru kazuistycznego i służyć uzyskaniu przez skarżącego odpowiedzi odnośnie do kwalifikacji prawnej pewnych szczegółowych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego rozstrzygnięcia, a do takiego rezultatu zmierza wniosek w tym zakresie. Art. 913 § 2 k.c. był już przedmiotem wykładni Sądu Najwyższego i zgodnie z dominującym poglądem „wyjątkowy wypadek” zachodzi wówczas, gdy dochodzi do pokrzywdzenia dożywotnika i złej woli nabywcy nieruchomości. Wyjątkowość

instytucji rozwiązania dożywocia wyklucza możliwość jej zastosowania wówczas, gdy wyłączna przyczyna złych stosunków pomiędzy stronami umowy dożywocia leży po stronie dożywotnika (wyroki z dnia 9 sierpnia 1962 r., 2 CR 450/62, OSNCP 1963, nr 7-8, poz. 167, z dnia 9 kwietnia 1997 r., III CKN 50/97, OSNC z 1997 r., nr 9, poz. 133). Przeciwny pogląd prowadziłby do przyznania dożywotnikowi uprawnienia do jednostronnego rozwiązania umowy w każdym czasie, bez liczenia się z interesem zobowiązanego. Skarżąca wskazane zagadnienia opiera na twierdzeniach nie znajdujących oparcia w stanie faktycznym stanowiącym podstawę zaskarżonego orzeczenia i wiążącym Sąd Najwyższy z mocy art. 398¹³ *in fine*, nie noszą one zatem cechy istotności. Nie stanowi bowiem istotnego zagadnienia prawnego taki problem prawny, którego rozstrzygnięcie nie miałoby żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy w stanie faktycznym ustalonym przez Sąd drugiej instancji, a takim jest ustalenie, że przyczyny wytworzenia się pomiędzy stronami takich stosunków, że nie można wymagać aby pozostawały ze sobą w bezpośredniej styczności, nie leżały po stronie obdarowanej.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.), o kosztach rozstrzygając zgodnie z § 19 ust. 1, § 2 ust. 3, § 6 pkt 6 oraz § 13 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 461). Wniosek został oddalony w części przewyższającej 50% stawki minimalnej określonej w § 6 pkt 6 rozporządzenia.